

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Визначено економічний зміст фінансового планування господарської діяльності підприємства, його роль та завдання в умовах ринкових відносин.

Ключові слова: фінансова діяльність, фінансове планування, фінансовий план, методи фінансового планування.

Abstract

The economic content of the financial planning of the economic activity of the enterprise, its role and tasks in the conditions of market relations are determined.

Keywords: financial activity, financial planning, financial plan, methods of financial planning.

Вступ

В сучасних умовах ринкових відносин ефективність господарської діяльності будь-якого комерційного підприємства залежить від того, як буде спланований та організований виробничий процес. Визначальним також є те, наскільки раціонально підприємницька структура використовує наявні матеріальні, трудові та фінансові ресурси, а також чи здатна вона оптимально розпорядитися залученими.

У сучасній вітчизняній і зарубіжній літературі дослідженню проблем фінансового планування на підприємствах, що функціонують в умовах ринку присвячено чимало наукових праць, зокрема таких авторів, як І. Безрученко, І. Єпіфанова, П. Марич, С. Надточій, С. Онисько, Н. Паламарчук та ін. Однак ряд питань щодо завдань та ролі планування фінансово-економічної діяльності підприємств в сучасних умовах, розробки різноманітних методичних підходів до оцінки його ефективності потребують подальшого дослідження та систематизації.

Результати дослідження

Можливість і необхідність планування як певного виду діяльності управлінського персоналу зумовлені загальними умовами фінансово-економічної діяльності підприємств. За допомогою планування зводяться до мінімуму фінансові ризики та їх негативні наслідки для суб'єкта господарювання.

У сучасних умовах фінансове планування відіграє принципово іншу роль, аніж у централізованому керованій економіці. У ринковій економіці підприємства мають особисту зацікавленість в тому, щоб реально оцінити свій нинішній фінансовий стан та на перспективу, адже це головна запорука досягнення успіху в їх господарській діяльності. Для цього заздалегідь розраховують доходи і витрати, враховують наслідки інфляції, зміни, що відбулись у ринковій кон'юктурі, постійно корегують виконання договірних зобов'язань. Усе це входить у завдання фінансового планування підприємством своєї господарської діяльності.

Фінансове планування охоплює найважливіші сторони фінансово-господарської діяльності підприємства, забезпечує необхідний попередній контроль за утворенням і використанням матеріальних, трудових і грошових ресурсів, формує сприятливі умови для покращення його фінансового стану.

Процес фінансового планування повинен відображати стратегічну мету операційної та маркетингової діяльності підприємства в управлінні фінансами. Він включає розробку і фактичну реалізацію фінансових планів на довготерміновий (понад 5 років), середньо терміновий (від 1 до 5 років) і поточний (до 1 року) періоди та конкретних дій для впровадження цієї стратегії [1]. Фінансове планування передбачає розробку різних за змістом і термінами дії планів фінансово-економічного розвитку підприємства, але насамперед планування обсягу фінансових ресурсів за джерелами їх

формування і напрямками цільового використання залежно від розміру підприємства, форми господарювання, форми власності та поставлених завдань [2].

Основними завданнями фінансового планування на підприємстві є такі [3]:

- забезпечення виробничої та інвестиційної діяльності необхідними фінансовими ресурсами;
- установлення раціональних фінансових відносин з суб'єктами господарювання, банками, страховими компаніями тощо;
- визначення шляхів ефективного вкладання капіталу, оцінювання раціональності його використання;
- виявлення та мобілізація резервів збільшення прибутку за рахунок раціонального використання матеріальних, трудових та грошових ресурсів;
- здійснення контролю за утворенням та використанням платіжних засобів.

Фінансове планування на підприємстві тісно пов'язане з плануванням господарської діяльності і будується на основі показників виробничого плану, зокрема таких як обсяг виробництва продукції, обсяг реалізації продукції, кошторис витрат на виробництво продукції, план капітальних вкладень тощо. У процесі складання фінансового плану здійснюється критичний підхід до вищеперерахованих та інших показників виробничого плану підприємства, виявляються внутрішньогосподарські резерви, на основі чого визначаються конкретні шляхи підвищення ефективності використання виробничих потужностей підприємства, раціональнішого витрачання матеріальних і грошових ресурсів, підвищення якості виробленої продукції, розширення асортименту та ін. [4].

Завдяки фінансовому плануванню господарська діяльність підприємства набуває більш стимульованого характеру, підвищується кваліфікація персоналу, покращується координація та мотивація праці.

Висновки

Отже, фінансове планування на підприємстві є важливим елементом ринкової системи, її основою і регулятором. Незважаючи на те, що фінансове планування в умовах ринкових відносин не є обов'язковим, без нього важко досягти такого рівня управління виробничо-господарською діяльністю підприємства, який забезпечує йому успіх у конкурентній боротьбі на сучасному ринку. Фінансове планування допомагає постійно вдосконалювати матеріальну базу підприємства, сприяє соціальному розвитку його колективу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Паламарчук Н. О. Напрямки підвищення ефективності фінансового планування на підприємствах харчової галузі / Н. О. Паламарчук // XLV Науково-технічна конференція факультету менеджменту. – 2016. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2016/paper/view/159/50>.
2. Єпіфанова, І. Ю. Фінансове планування діяльності вітчизняних підприємств за показниками рентабельності / І. Ю. Єпіфанова, І. В. Безрученко, Н. О. Паламарчук // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2016. – Том 23. – № 2. – С. 45-50.
3. Онисько С. М. Фінанси підприємств: підручник для студентів вищих закладів освіти / С. М. Онисько, П. М. Марич – Львів: "Магнолія Плюс", 2013 - 156 с.
4. Надточій С. І. Прогнозування та планування (бюджетування) грошових потоків підприємства як складові елементи системи управління ними / С. І. Надточій // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – №11. – С.65—69.

Хаджинов Ігор Геннадійович – студент магістратури групи МФК-18м кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: igarilla97@gmail.com

Науковий керівник: **Віталій Володимирович Зянько** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: fk.zank@gmail.com

Khadzhinov Igor G. – master's student of the Department of Finance and innovative management, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa. E-mail: igarilla97@gmail.com

Supervisor: **Zianko Vitalii V.** – doctor of economics, Professor, Head of the Department of Finance and innovative management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: fk.zank@gmail.com